Sporočilo za javnost: zaključni dogodek projekta CAREvolution

Prihodnost dela skozi prizmo enakosti spolov: V Mariboru sklenjen mednarodni projekt CAREvolution

Maribor, 12. 10. 2026 – Na Štajerski gospodarski zbornici v Mariboru je 6. oktobra 2026 potekal zaključni dogodek mednarodnega projekta CAREvolution, ki ga je koordinirala Univerza v Mariboru. Zaposleni, delodajalci, strokovnjakinje in strokovnjaki ter projektni partnerji iz Slovenije, Hrvaške in Romunije so razpravljali o tem, zakaj skrb za otroke in druge družinske člane še vedno različno vpliva na poklicne poti žensk in moških ter kako ustvariti delovna okolja, ki omogočajo usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja.

Projekt CAREvolution izhaja iz ugotovitve, da ženske v vseh treh vključenih državah še vedno opravijo večino neplačanega skrbstvenega dela, moški pa so iz skrbstvenih vlog pogosto izključeni zaradi stereotipov in pričakovanj na delovnem mestu. Ekipa je zato stavila na dvojno strategijo: zmanjšati skrbstveno breme žensk in moške spodbuditi k dejavnejšemu prevzemanju skrbi. Cilj je bil t.i. model dvojnega skrbnika, v katerem si partnerja delita plačano delo in skrb za družino.

Analiza stanja, v kateri je v treh državah sodelovalo 652 anketirancev, 82 udeležencev 13 fokusnih skupin in 71 mladih na treh soustvarjalnih delavnicah, je pokazala, da je skrb še vedno neenakomerno porazdeljena. Več kot 35 ur tedensko za otroke skrbi 41 % žensk in 20 % moških, vsakodnevna gospodinjska opravila pa opravlja 59 % žensk in 33 % moških. Kar 44 % vprašanih vsaj občasno čuti, da zaradi nasprotujočih si zahtev dela in družine ne more v celoti uspeti v nobeni vlogi, 60 % mladih do 29. leta pa pravi, da možnosti usklajevanja vplivajo na njihove odločitve o ustvarjanju družine. Razkorak med političnimi predpisi in praktičnimi izkušnjami se kaže tudi pri podpori delovnega okolja: da njihovo delovno okolje podpira zdravo usklajevanje zasebnosti in dela meni 59 % delodajalcev, a le 44 % zaposlenih.

Analiza je razkrila tudi razlike v tem, kako ženske in moški doživljajo enakost na delovnem mestu. Enakost spolov v svojem delovnem okolju kot dobro ali zelo dobro ocenjuje 79 % moških, a le 66 % žensk, diskriminacijo na podlagi spola pa je doživelo ali opazilo 20 % žensk in 12 % moških. Kriterije napredovanja kot pregledne zaznava 52 % moških in 38 % žensk. Tradicionalno delitev vlog, po kateri moški preskrbuje družino, ženska pa skrbi za dom, sicer zavrača 92 % žensk in 77 % moških, vendar formalna podpora enakosti še ne pomeni nujno spremembe tradicionalnih spolnih vlog. Delavnice z mladimi kažejo, da si ti želijo delovnih okolij, ki omogočajo dejanski odklop od dela, vzdržne delovne obremenitve, stabilnost, pregledno napredovanje in enake možnosti ne glede na spol.

Pestro dogajanje: od okroglih miz do slavnostne podelitve certifikatov

Udeležence in udeleženke sta uvodoma pozdravila vodja projekta, dr. Rudi Klanjšek z Univerze v Mariboru, in Nena Bibica iz kulturno izobraževalnega društva PINA, ki deluje kot nacionalna kontaktna točka evropskega programa CERV. Ključne rezultate projekta je predstavila Zala Primorac z Inštituta za preučevanje enakosti spolov. Sledila je okrogla miza z naslovom "Ali in zakaj podjetja ne morejo več ločevati med delom in zasebnim življenjem zaposlenih?", ki jo je vodil dr. Rudi Klanjšek. Sodelovale so

strokovnjakinja s področja psihologije dela dr. Sara Tement (Univerza v Mariboru), direktorica splošnih služb v podjetju Mikro+Polo Breda Kodba ter Sabina Leben iz Sindikata Mladi plus. Po odmoru je Barbara Zupančič, direktorica Listine raznolikosti Slovenija, predstavila projekt CAREvolution v evropskem kontekstu oziroma kako je projekt prispeval k spremembam na ravni vključenih podjetij. Na drugi okrogli mizi "Od politik do prakse – kaj se je dejansko spremenilo v podjetjih?", ki jo je vodila dr. Mirjana Matešić, so o izkušnjah sodelujočih organizacij spregovorile dr. Sanja Kalambura (Veleučilište Velika Gorica), Željka Klarić (Messer Croatia Plin), Laura Popa (Edenred Romania) in Nataša Bukanovsky Kosi (Iskraemeco).

Popoldne je strokovnjakinja za retoriko in komunikacijo Polona Požgan vodila delavnico "Vodi in inspiriraj" o komunikaciji in odnosih na delovnem mestu. V CAREvolution Labu, ki ga je vodila dr. Lucija Dežan pa so prisotni v štirih skupinah preverili priporočila projekta in oblikovali skupne zaveze, ki jih bodo prenesli v svoje organizacije. Dogodek se je zaključil s slavnostno podelitvijo certifikatov sodelujočim podjetjem, ki so v preteklem letu oblikovali lastne akcijske načrte za enakost spolov.

Priporočila za odločevalce

Osrednji rezultat projekta so Smernice za oblikovanje politik, ki so nastale na podlagi treh mednarodnih spletnih srečanj z zaposlenimi, delodajalci in organizacijami. Na voljo so v slovenščini, angleščini, hrvaščini in romunščini ter obravnavajo štiri povezana področja: skrbstvene obveznosti, ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem, dobro počutje in duševno zdravje ter enakost med spoloma. Med drugim predlagajo, naj pravice zaposlenih s skrbstvenimi obveznostmi vključujejo tudi skrb za starejše in sorodnike, ki ne živijo v istem gospodinjstvu, naj bodo psihosocialna tveganja obravnavana enako resno kot fizična ter naj ureditev dopustov dejavno spodbuja očete k večjemu vključevanju v družinsko dinamiko.

Priporočila, dopolnjena z ugotovitvami iz zaključnega dogodka, so članice projekta naslednji dan predstavile Zagovorniku načela enakosti in Ministrstvu za demografijo, družino in socialne zadeve. Na okrogli mizi z naslovom "Na kakšen trg dela vstopajo mladi? Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja skozi prizmo enakosti spolov" so pod vodstvom dr. Lucije Dežan sodelovale dr. Aleksandra Kanjuo Mrčela s Fakultete za družbene vede, Barbara Zupančič iz Listine raznolikosti Slovenija in Jelica Lazarević s podjetja Interblock Gaming. Pogovor je bil namenjen predvsem študentkam in študentom, ki vstopajo na trg dela. Sogovornice so razpravljale o razkoraku med formalno in dejansko enakostjo žensk in moških, o tem, kako se neenaka delitev skrbi skozi življenje prevaja v različne karierne možnosti, ter o modelu "idealnega delavca", ki zavzetost še vedno enači s stalno prisotnostjo in razpoložljivostjo. Govorile so tudi o tem, kako lahko podjetja skrb normalizirajo za vse zaposlene, kakšno vlogo ima zgled vodstva in kako preprečiti, da bi uporaba prilagodljivih oblik dela pomenila tiho karierno kazen.

O projektu

Projekt CAREvolution (101191233, CERV-2024-GE) se je izvajal v Sloveniji, na Hrvaškem in v Romuniji. Koordinirala ga je Univerza v Mariboru v sodelovanju z Listino raznolikosti Slovenija, Hrvaškim poslovnim svetom za trajnostni razvoj (HR PSOR), Fundacijo Forum za mednarodne komunikacije (FIC) in Inštitutom za preučevanje enakosti spolov (IPES). Projekt je sofinancirala Evropska unija v okviru programa Državljani, enakost, pravice in vrednote (CERV). Izražena stališča in mnenja so stališča avtorjev in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske komisije.

Kontakt za medije: dr. Rudi Klanjšek, rudi.klanjsek@um.si

CAREVOLUTION

Co-funded by
the European Union